

Assignatura: ESTRATEGIES D'APRENTATGE

Codi: 23235

OPTATIVA
4 crèdits

Departament: PSICOLOGIA EVOLUTIVA I DE L'EDUCACIO

Professor: Carles Monereo i Font

A. OBJECTIUS

- a.- Comprendre el concepte d'estratègia d'aprenentatge i la seva incidència determinant en la pràctica educativa.
- b.- Analitzar les principals estratègies que poden afavorir l'aprenentatge de continguts específics dins les diferents àrees curriculars.
- c.- Conèixer els principals mètodes d'ensenyament estratègic i valorar la importància del seu domini per part del professorat.
- d.- Aplicar els coneixements adquirits a l'elaboració i aplicació d'un Projecte instruccional centrat en les Estratègies d'Aprenentatge.

B. PROGRAMA

- 1.- Les estratègies d'aprenentatge: marc conceptual.
  - 1.1.- El concepte d'estratègia en el sí de l'enfocament constructivista de l'ensenyament-aprenentatge.
  - 1.2.- Nocions vinculades al concepte d'estratègies d'aprenentatge: capacitats, habilitats, procediments, mètodes i tècniques.
  - 1.3.- La capacitat metacognitiva i les estratègies d'aprenentatge.
- 2.- Tractament de les estratègies d'aprenentatge en el currículum escolar.
  - 2.1.- La seqüenciació de les estratègies d'aprenentatge en les diferents etapes educatives.
  - 2.2.- Estratègies d'aprenentatge de la lectura.
  - 2.3.- Estratègies d'aprenentatge de l'escriptura.
  - 2.4.- Estratègies d'aprenentatge de les Matemàtiques.
  - 2.5.- Estratègies d'aprenentatge de les Ciències Socials i Naturals.
- 3.- La formació del professorat en estratègies d'aprenentatge.
  - 3.1.- La necessitat de formar professors "estratègics".
  - 3.2.- L'avaluació de les estratègies d'aprenentatge.

3.3.- Mètodes constructivistes d'ensenyament-aprenentatge de les estratègies.

3.4.- El disseny d'unitats didàctiques en base a l'ensenyament d'estratègies.

C. METODOLOGIA

La metodologia d'ensenyament tractarà de ser coherent en tot moment amb l'enfocament psicopedagògic subjacent als continguts de l'assignatura, en aquest sentit sovint el "missatge serà el propi mitjà". Concretament es treballarà en diferents dinàmiques grupals i amb procediments de modelatge, interrogació, anàlisi i difusió, cooperació i "ensenyament recíproc".

D. AVALUACIO

L'avaluació es realitzarà en base al desenvolupament i presentació d'un projecte de grup consistent en la introducció de les estratègies d'aprenentatge en algun àmbit educatiu, vinculat a un contingut curricular o a un programa de formació de formadors.

E. BIBLIOGRAFIA

ASHMAN, A. y CONWAY, R. (1990). Estrategias cognitivas en Educación Especial. Madrid: Santillana.

BELTRAN, J. (1993). Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje. Madrid: Síntesis.

BRANSFORD y STEIN (1988). Solución IDEAL de problemas. Barcelona: Labor.

CASTELLO, M. (1993). Las estrategias de Aprendizaje en el proceso de composición escrita: una propuesta de enseñanza-aprendizaje del texto argumentativo. Universidad Autònoma de Barcelona. Tesis doctoral no publicada.

ENTWISTLE, N. (1988). La comprensión del aprendizaje en el aula. Barcelona: Paidós.

GAGNE, E.D. (1991). La Psicología Cognitiva del aprendizaje escolar. Madrid: Aprendizaje-Visor.

MAYOR, J. et al. (1993). Estrategias metacognitivas. Madrid: Síntesis.

MONEREO, C. (1990). Enseñar a aprender y a pensar en la escuela. Madrid: Aprendizaje.

MONEREO, C. (1990). Las estrategias de aprendizaje en la Educación formal: enseñar a pensar y sobre el pensar. Infancia y Aprendizaje, 50; 3-25.

MONEREO, C.(Comp.).(1990). Enseñar a pensar a través del currículum escolar. Barcelona: Casals.

MONEREO, C. (Coord.); CASTELLO, M.; GIMENO, X.; PALMA, M.; PEREZ CABANI, M.L.; PIFARRE, M. y PRAT, I. (1992-93). Aprendo a pensar. (Libro del alumno, manual del profesor y cuadernos de verano de primero a sexto de Educación Primaria). Madrid: PASCAL.

MONEREO, C. i CLARIANA, M. (1993). Profesores y alumnos estratégicos. Madrid: PASCAL.

MONEREO, C. (Coord.), CASTELLO, M.; CLARIANA, M.; PALMA, M. i PEREZ CABANI, M.L.(1994). La formación de profesores en estrategias de aprendizaje. Barcelona: Graó.

NISBET, J. i SCHUCKSMITH, J.(1987). Estrategias de aprendizaje. Madrid: Santillana.

NOVAK, J. i GOWIN, D.(1988). Aprendiendo a aprender. Barcelona: Martinez Roca.

NICKERSON, R. PERKINS, D. y SMITH, E.(1987). Enseñar a pensar. Aspectos de la aptitud intelectual. Barcelona: Paidós/MEC.

PASTOR, E. y otros (1993). Análisis de la estructura organizativa de los contenidos procedimentales del currículum. EN MONEREO, C. (Comp.). Las estrategias de aprendizaje: procesos, contenidos e inteacción. Barcelona: Edicions Domènech; 127-147.

PEREZ CABANI, M.L. (1993). Enseñanza del uso diferencial de Esatrategias de Aprendizaje: análisis de los mapas conceptuales en el aprendizaje de estudiantes universitarios. Universidad Autònoma de Barcelona. Tesis doctoral no publicada.

POZO, J.I. y POSTIGO, Y. (1993). Las estrategias de aprendizaje como un contenido del currículum. En MONEREO, C.(Comp.). Las estrategias de aprendizaje: procesos, contenidos e interacción. Barcelona: Edicions Domènech; 47-64

SOLE, I. (1992). Estrategias de lectura. Barcelona: Graó/ICE.

TORRE, J.C. (1992). Aprender a pensar y pensar para aprender. Madrid: Narcea.

VALLS, E. (1993). Los procedimientos: aprendizaje, enseñanza y evaluación. Barcelona: ICE/Horsori.